

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
Кафедра іноземних мов факультету № 4**

РОБОЧА ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни
«Іноземна мова за напрямом дослідження»
обов'язковий компонент
освітньо-професійної програми третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти**

Галузь знань: 08 Право; 05 Соціально-поведінкові науки; 01 Освіта

Спеціальність: 081 «Право» ; 053 «Психологія»; 011 «Освітні, педагогічні науки»

**Кам'янець-Подільський
2023**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 №7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 4
ХНУВС
Протокол від 16.08.2023 №8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 №7

Розглянуто на засідання кафедри іноземних мов факультету № 4,
протокол від 15.08.2023 № 7.

Розробник:

Завідувач кафедри іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент
Олена Статівка

Рецензенти:

Професорка кафедри англійської філології ХНПУ ім. Г.С.Сковороди,
доктор педагогічних наук, доцент Щебликіна Таміла Анатоліївна;

Доцентка кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
кандидат педагогічних наук, доцент Самойлова Юлія Ігорівна.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва, спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 6 Загальна кількість годин – 180 Кількість тем – 5	08 Право; 05 Соціально-поведінкові науки; 01 Освіта Спеціальність: 081 «Право» ; 053 «Психологія»; 011 «Освітні, педагогічні науки»	Навчальний курс – 1 Семестр - 1. Види контролю: підсумковий контроль (екзамен)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять		
денна форма навчання Практичні заняття – 90, Самостійна робота – 90;	заочна форма навчання Практичні заняття – 36 Самостійна робота – 144;	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу іноземної мови для ад'юнктів (аспірантів) - опанування такого рівня комунікативної компетенції, який забезпечуватиме необхідну для фахівця-науковця спроможність в сферах наукового, професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах.

Завдання курсу полягає у вдосконаленні і подальшому розвитку знань, вмінь і навичок з іноземної мови в різних видах мовленнєвої діяльності, набутих в обсязі ступеня вищої освіти «спеціаліст» або «магістр».

Ставиться завданням досягти рівня навичок спілкування, достатнього для використання в професійній і науковій діяльності. Розвиваються навички сприйняття і розуміння висловлювань носіїв мови, а також навички монологічного і діалогічного мовлення з метою самостійно робити повідомлення про проблему та різні аспекти наукової роботи і спілкуватися в межах професійної та побутової тематики. Формується вміння презентувати власне наукове дослідження. Проводиться ознайомлення з мовленнєвим етикетом міжнародних наукових заходів.

Читанню приділяється головна увага як переважному засобу використання іноземної мови науковцями. Завданням ставиться подальший розвиток навичок пошукового, оглядового і вивчаючого читання на матеріалах оригінальних текстів, що містять наукову інформацію з фаху.

Усний і письмовий переклад з іноземної мови рідною використовується як засіб опанування іноземної мови, прийом розвитку навичок і вмінь читання та ефективний спосіб контролю повноти і точності розуміння. Для формування навичок перекладу надаються відомості про особливості мови і стилю, поняття перекладу, еквіваленту і аналогу, перекладацької трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальних замінів, багатозначності слів, збігу і розбіжності значень інтернаціональних слів, «фальшивих друзів перекладача» тощо.

Навчання анотуванню і реферуванню спрямоване на вироблення вмінь і навичок змістовної компресії тексту і правильного мовного оформлення отриманої та переробленої інформації, для чого надаються відомості про структуру та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат).

Для взаємопов'язаного розвитку різних мовленнєвих вмінь і навичок важливе значення має письмо іноземною мовою. Періодично виконуються письмові лексичні і граматичні вправи, складаються плани або конспекти до прочитаного, викладається зміст прочитаного у письмовому вигляді (в т. ч. у формі анотацій і рефератів), пишуться статті, доповіді та повідомлення наукового характеру, в тому числі про власне наукове дослідження, оформляються інші види документації.

При визначенні кінцевих вимог до рівня володіння іноземною мовою випускники аспірантури/магістратки вищого навчального закладу повинні:

Знати: нормативну розмовну та фахову англійську мову, основні категорії і поняття академічного письма і риторики наукового спілкування, механізми, закономірності та специфіку організації творчого та комунікативного процесів, принципи, норми і правила професійної етики для провадження наукової діяльності; важливість ефективної писемної та усної комунікації англійською мовою у науково-дослідній діяльності.

Вміти: використовувати знання про особливості отримання та презентації наукових результатів, демонструвати володіння активною лексикою, що відноситься до загальних тем; використовувати коректну нормативну вимову англійської мови; вільно користуватися граматично правильними та комунікативно ефективними мовними моделями при обговореннях на практичних заняттях, конференціях, презентаціях тощо; чітко та ясно висловлювати власні думки у нескладних жанрах письмового дискурсу; виконувати необхідний переклад літератури з фаху, користуючись словником; володіти технологіями аналізу наукових текстів різних жанрів, методами організації освітнього середовища з використанням інтерактивних та інноваційних технологій.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Іноземна мова за напрямом дослідження» тематично пов'язана з низкою дисциплін як гуманітарного, так і професійного профілю, що вивчаються згідно з навчальним планом підготовки ад'юнктів (аспірантів).

Програмні компетентності для спеціальності 053 «Психологія» та 011 «Освітні, педагогічні науки», які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність організовувати та здійснювати ефективні комунікативні процеси у педагогічній діяльності українською та іноземною мовами.
	ЗК-3	Здатність до проведення наукових досліджень в освітній галузі на професійному рівні
	ЗК-4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, аналізувати та систематизувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання.
	ЗК-6	Здатність управляти різнобічною комунікацією, усвідомлювати потреби постійного особистісного й професійного самовдосконалення з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
	ЗК10	Здатність працювати самостійно і в команді, ефективно здійснювати комунікацію з колегами та здобувачами з питань вирішення наукових проблем освітньої галузі щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів.
	СК-2	Здатність до ретроспективного аналізу та узагальнення наукового доробку в галузі освітніх, педагогічних та інших наук (соціологічних, правових, психологічних) та професійної освіти.
	СК-3	Здатність виявляти провідні ідеї

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)		зарубіжного досвіду функціонування різних галузей вищої педагогічної та професійної освіти, визначати на цій основі можливі напрями впровадження цих ідей у вітчизняну систему вищої освіти, зокрема в освітній процес закладів сектору безпеки й оборони.
	СК-8	Здатність генерувати нові знання шляхом проведення міждисциплінарних наукових досліджень у галузі освіти та правових (юридичних), психологічних наук.
	СК-10	Здатність брати участь у критичному діалозі, у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати власну позицію.
	СК-11	Здатність використовувати наукові положення педагогічної науки з урахуванням особливостей професійної діяльності викладача закладу освіти зі специфічними умовами навчання.
Програмні компетентності для спеціальності 081 «Право», які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-8	Здатність усно та письмово спілкуватися іноземною мовою, у тому числі у професійній сфері.
	ЗК-12	Здатність працювати в міжнародних наукових проектах.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Іноземна мова і сучасний світ».

Ця тема містить загальні відомості про іноземну мову, що вивчається, про роль іноземних мов у наукових дослідженнях, методику викладання і вивчення іноземних мов та засоби навчання. Наводиться критика псевдо методів опанування іноземних мов. Пояснюються основні розбіжності української та іноземної мови і пов'язані з цим труднощі засвоєння. Повторяється понятійний апарат граматики. Даються рекомендації з ведення інформаційного пошуку, користування довідковою літературою та Інтернет-ресурсами. На матеріалі різноманітних вправ проводиться огляд найбільш важливих особливостей мови, що вивчається.

ТЕМА № 2. «Лексико-граматичні особливості іншомовних текстів».

Матеріал теми включає такі лексичні особливості іншомовних текстів, як багатозначність та омонімія, синонімія, конверсія, інтернаціональна лексика та «фальшиві друзі перекладача», скорочення, аббревіатури, власні назви. Особлива увага приділяється деяким ключовим лексемам наукового стилю мовлення, юридичній термінології і труднощам її перекладу. Граматичні особливості іншомовних текстів включають такий матеріал, як багатозначність деяких службових слів, модальність, засоби вираження смислового (логічного) наголосу, граматична омонімія та паронімія, складні синтаксичні конструкції, звороти з безособовими дієслівними формами, пасивні конструкції, усічені граматичні конструкції, емпатичні та інверсійні структури. На матеріалі спеціальних вправ і текстів проводиться тренування в подоланні труднощів лексичного та граматичного порядку, що стають на заваді вилученню інформації з тексту.

ТЕМА № 3. «Поняття права та його види. Юридично спрямована термінологія».

В темі засобами іноземної мови представлені загальні поняття про право та його галузі відповідно до правових традицій країн, мови яких вивчаються. Розглядається відомості про міжнародне право та міжнародні організації. Значна увага приділяється опису прав, свобод та обов'язків людини. Окремо представлена правоохоронна діяльність, в тому числі робота поліції зарубіжних країн. Наведені в темі вправи призначені для розвитку вмінь та навичок усного мовлення та вилучення інформації з письмових текстів. Типові ситуації спілкування за темою дозволяють оволодіти вміннями та навичками, необхідними для реалізації відповідного комунікативного наміру.

ТЕМА № 4. «Психолого-педагогічні концепції особистості та діяльності. Психолого-педагогічна термінологія»

Матеріал теми включає інформацію про сучасні психологічні теорії особистості, пізнавальні, емоційні та вольові процеси особистості, мотивацію її діяльності. Представлений погляд зарубіжних фахівців на професійну комунікацію та спілкування і психологічні засади ефективного оволодіння іноземною мовою. Інформація педагогічного характеру включає особистісно орієнтовану парадигму освіти, принципи навчання та виховання у вищій

школі, дистанційне навчання в системі освіти, тестування як засіб педагогічного контролю та навчання протягом життя. Навчальний апарат за темою включає мовні та мовленнєві вправи, призначені для розвитку вмінь та навичок усного мовлення та читання. Наведені в темі основні мовні засоби та комунікативні моделі призначені для забезпечення спілкування в межах представленої тематики.

ТЕМА № 5. «Наукова іншомовна комунікація».

В темі розглядається такий важливий напрям роботи з текстовим матеріалом, як змістовна компресія тексту шляхом його анотування та реферування. Аналізуються основні умови і засоби успішного написання наукової статті/доповіді/повідомлення іноземною мовою. Наводиться та аналізується мовленнєвий етикет міжнародного наукового спілкування для забезпечення участі в міжнародних заходах. Розвиваються навички, необхідні для написання резюме, проводиться тренування презентації результатів власного наукового дослідження перед іншомовною аудиторією. Низка тренувальних та мовленнєвих вправ сприяють подальшому вдосконаленню необхідних для такої комунікації вмінь та навичок.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1 Іноземна мова і сучасний світ	20			10		10	екзамен
Тема № 2 Лексико-граматичні особливості іншомовних текстів	40			20		20	
Тема № 3 Поняття права та його види. Юридично спрямована термінологія	48			24		24	
Тема №4 Психолого-педагогічні концепції особистості та діяльності. Психолого-педагогічна термінологія	28			14		14	
Тема №5 Наукова іншомовна	44			22		22	

комунікація							
Всього за семестр №1	180			90		90	

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1 Іноземна мова і сучасний світ	20			4		16	екзамен
Тема № 2 Лексико-граматичні особливості іншомовних текстів	40			8		32	
Тема № 3 Поняття права та його види. Юридично спрямована термінологія	48			10		38	
Тема №4 Психолого-педагогічні концепції особистості та діяльності. Психолого-педагогічна термінологія	28			6		22	
Тема №5 Наукова іншомовна комунікація	44			8		36	
Всього за семестр №1	180			36		144	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання			Література:
Завдання, що виносяться на самостійну роботу слухача			
	Тема № 1 Іноземна мова і сучасний світ		
		Читання, переклад, виконання вправ, конспектування граматичних тем, вивчення нової лексики, ведення словника, читання додаткових текстів за темою, інформаційний пошук за темою.	[1], [4]
	Тема № 2 Лексико-граматичні особливості іншомовних текстів		
		Читання, переклад, виконання вправ, конспектування граматичних тем, вивчення нової	[1], [4]

		лексики, ведення словника, читання додаткових текстів за темою. Лексико-граматичний аналіз навчально-наукових текстів.	
	Тема № 3 Поняття права та його види. Юридично спрямована термінологія		
		Читання, переклад, виконання вправ, конспектування граматичних тем, вивчення нової лексики, ведення словника, читання додаткових текстів за темою. Підготовка повідомлень та доповідей за змістом теми.	[1], [4]
	Тема № 4. Психолого-педагогічні концепції особистості та діяльності. Психолого-педагогічна термінологія		
		Читання, переклад, виконання вправ, конспектування граматичних тем, вивчення нової лексики, ведення словника, читання додаткових текстів за темою. Інформаційний пошук і підготовка реферату за темою.	[1], [4]
	Тема № 5. Наукова іншомовна комунікація		
		Читання, переклад, виконання вправ, конспектування граматичних тем, вивчення нової лексики, ведення словника, читання додаткових текстів за темою. Складання анотації, підготовка доповіді на міні-конференцію..	[1], [4]

5. Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

6. Методи навчання

Методичні рекомендації, викладені нижче, дозволяють здійснювати необхідну творчу інтерпретацію їх на практиці навчання з метою удосконалення системи мовленнєвої підготовки ад'юнктів та аспірантів до ефективної міжнародної наукової та професійної комунікації. Вони дозволяють оптимізувати навчально-пізнавальну діяльність з вивчення іноземної мови за напрямом дослідження та врахувати як новітні вітчизняні досягнення у галузі методики викладання іноземних мов, так і іноземні методики, здійснити усвідомлене сполучення фундаментальності та прагматичності у навчанні. Навчання ад'юнктів та аспірантів іноземної мови враховує загальноприйняті (порогові) європейські рівні володіння іноземними мовами, передбачає активну та автономну діяльність тих, хто навчається. Вищезазначене дозволяє організувати індивідуальну самостійну діяльність ад'юнктів відповідно до їх реальних потреб, рівня володіння іноземною мовою, знань та навичок у тому чи іншому виді мовленнєвої діяльності та з урахуванням матеріальних ресурсів університету та кафедри.

Організація навчального процесу. На практичних заняттях використовуються мовні (лексичні і граматичні) і мовленнєві комунікативно спрямовані вправи (трансформаційні, в техніці перекладу, підстановці,

доповненні, скороченні і розширенні речення; питально-відповідні вправи; вправи в розкритті змісту тексту, знаходження в тексті окремих місць, абзаців, речень, що ілюструють певні положення і є відповіддю на попередньо поставлене питання або відповідає попередньо складеному плану; завдання на встановлення в тексті невідповідностей із запропонованими положеннями; самостійне членування тексту на смислові частини і визначення заголовків до них; складання плану; скорочення абзаців і речень). Практикуються також вправи з виявлення логічного стержня статті, з тематичного узагальнення основних думок. Обговорення тексту виходить за рамки простого відтворення його змісту. Висловлювання (підготовлені й непередготовлені) включають пояснення іноземною мовою окремих положень тексту, елементи критичного аналізу, відповідні коментарі і оцінки, короткі повідомлення на задану тему. В тематичі для розвитку навичок усного мовлення перевага віддається професійним питанням, які пов'язані з науково-пошуковою роботою ад'юнкта (аспіранта).

Під час консультацій уточнюються і з'ясовуються всі питання, що виникають під час самостійної роботи над текстами і подається звіт про зроблене. Звіт може мати форму бібліографічної відбірки, вибіркового усного й письмового перекладу, усних й письмових анотацій і рефератів, узагальнення матеріалів за окремими статтями (оглядового реферування), стислих повідомлень і доповідей рідною й іноземною мовами по прочитаному матеріалі. Частково контроль самостійної роботи може проводитися і на групових заняттях.

В разі потреби (прогалини в індивідуальній підготовці, складність матеріалу, відступ від навчального графіку з об'єктивних причин тощо) передбачаються додаткові консультації.

Ад'юнкти та аспіранти залучаються до участі в конференціях іноземною мовою, виконання замовлень профільюючих кафедр щодо письмових перекладів, анотування і реферування книг і журнальних статей тощо.

Методика викладання курсу іноземної мови за напрямом дослідження є комунікативною та спрямована на задовольняння практичних потреб науковців у здійсненні наукової та професійної діяльності. Методика є особистісно зорієнтованою, оскільки вона ставить за мету не тільки озброїти ад'юнктів та аспірантів певними знаннями, навичками та вміннями користуватися іноземною мовою, але й навчити їх самостійно здобувати знання, які сприятимуть їх подальшому науковому та професійному вдосконаленню, задовольнянню власних життєвих та фахових інтересів.

Навчання системи мови.

Фонетика. В курсі іноземної мови передбачена корекція вимови, вдосконалення вимовних навичок і вмінь при читанні вголос і в усному висловлюванні. Першочергове значення приділяється інтонаційному оформленню речення (поділ на інтонаційно смислові групи-синтагми, правила розміщення фразового і логічного наголосу, словесного наголосу в двоскладових і багатоскладових словах). Робота над вимовою ведеться переважно на матеріалі текстів для читання.

Лексика. До кінця курсу лексичний запас складатиме не менше 3,5 тис. лексичних одиниць (в т.ч. приблизно 1 тис. термінів з фаху). Звертається увага на специфіку лексичних засобів вираження змісту текстів з фаху, на багатозначність службових і загальнонаукових слів, на механізм словотворення, на явища синонімії, омонімії та конверсії, на вжиток фразеологічних словосполук, слів і словосполучень, фразеологізмів властивих усному мовленню в ситуаціях ділового спілкування, на знання і правильне читання скорочень, умовних позначень, формул, символів тощо.

Граматика. Навчання зорієнтоване на відпрацювання практичних навичок і вмінь з граматики іноземної мови. Увага приділяється типовим для стилю наукового мовлення складним синтаксичним конструкціям, зворотам з безособовими дієслівними формами, пасивним конструкціям, усіченим граматичним конструкціям, емпатичним і інверсійним структурам, граматичній омонімії, багатозначності деяких службових слів, засобам вираження смислового (логічного) наголосу, модальності тощо.

Навчально-методичні матеріали з курсу

Навчальними текстами і літературою для читання слугують оригінальна монографічна і періодична література. Використовуються збірки оригінальних речень, текстів та статей, підготовлених кафедрою іноземних мов. Підбір матеріалу для читання з фаху здійснюється спільно і за участю профілюючих кафедр, наукових керівників. Рекомендована література іноземними мовами є не лише навчальним матеріалом, але й, як правило, має безпосереднє відношення до дисертаційної роботи і може бути використана в ній.

Загальний обсяг літератури за повний курс навчання складає 300 сторінок (обсяг однієї сторінки прирівнюється 2500 друкованим знакам). З цього обсягу 300 тисяч друкованих знаків припадає на самостійне читання, яке перевіряється в позааудиторний час.

Розвиток навичок усного мовлення охоплює таку тематику:

наукова робота (тема дисертації, основна проблематика, наукова новизна, теоретична цінність, практична значимість, методи роботи, теорія та експеримент, ефективність дослідження та його перспективи), міжнародні наукові конференції і симпозіуми: типи повідомлень, дискусія, спілкування в кулуарах.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль **Контрольні питання, що виносяться на екзамен.**

1. Іноземна мова в сучасному світі.
2. Наука та наукові методи дослідження. Роль іноземних умов у наукових дослідженнях.
3. Методи вивчення іноземних мов. Засоби навчання..
4. Загальні відомості про іноземну мову
5. Основні розбіжності української та іноземної мови і пов'язані з цим труднощі засвоєння
6. Лексичні особливості іншомовних текстів.
7. Граматичні особливості іншомовних текстів.

8. Право. Загальне поняття.
9. Галузі права.
10. Поняття злочину.
11. Класифікація злочинів.
12. Поліція зарубіжних країн.
13. Діяльність поліції та права людини.
14. Пізнавальні процеси особистості.
15. Мотивація діяльності особистості.
16. Професійна комунікація та спілкування
17. Психологічні засади ефективного оволодіння іноземною мовою
18. Дистанційне навчання в системі освіти
19. Тестування як засіб педагогічного контролю
20. Навчання протягом життя
21. Змістовна компресія тексту: анотування
22. Змістовна компресія тексту: реферування
23. Написання наукового повідомлення іноземною мовою
24. Мовленнєвий етикет міжнародної наукової конференції.
25. Написання резюме іноземною мовою

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення, практичних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок ад'юнктом або аспірантом з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності враховуються такі види робіт: навчальні заняття з іноземної мови (практичні); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення робочих зошитів, підготовка рефератів, виступи на наукових конференціях та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в навчальній програмі). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як

середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Ад'юнкт або аспірант, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = ((\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array}) / 2) * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках, залікових книжках. Присутність ад'юнктів (аспірантів) на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова. Якщо ад'юнкт (аспірант) не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт 10, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності, становить 50.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

контролем)

Ад'юнкт (аспірант), який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Ад'юнктам (аспірантам), які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Ад'юнкти (аспірант), які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Систематичний контроль є дієвим способом зміцнення знань, навичок і вмінь, важливим засобом управління процесом засвоєння навчального матеріалу.

Поточний контроль передбачає регулярний облік і контроль виконання різноманітних домашніх завдань.

Проміжний контроль ставить за мету перевірку результатів вдосконалення навичок і вмінь перерахованих у розділах 1 та 2 і проводиться періодично протягом курсу навчання.

Підсумковою формою контролю є проведення "Іспиту".

До складання іспиту допускаються ад'юнкти (аспіранти), що мають відповідний рівень підготовки, підготували реферат, який складається з україномовного огляду наукових робіт за напрямом дослідження, прочитаних іноземною мовою самостійно в обсязі 300 тисяч друкованих знаків, словника з 300 термінів даної галузі науки та повідомлення про наукове дослідження, викладеного іноземною мовою у обсязі 5 тисяч друкованих знаків.

Структура іспиту

1. Переклад тексту з фаху зі словником. Обсяг 2000 друкованих знаків. Час на виконання - 40 хвилин.

2. Письмове анотування іноземною мовою (500 др. знаків) україномовного тексту загальнонаукового характеру обсягом 4000-4500 др. знаків. Час на виконання - 40 хвилин. Допускається використання словників.

3. Лексико-граматичний тест. Час на виконання - 1 год.

4. Презентація за напрямом наукового дослідження.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
8	80-84			
7	75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками
5	65-69			

4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-40			
1	1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

**10. Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни.
Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.**

Основна:

1. Murphy, R. English grammar in Use with answers: A self-study reference and practice book for intermediate students. – Cambridge: Cambridge University Press 2019 – 394 p.

https://englishfrench.academy/wp-content/uploads/2020/09/235_7-English-Grammar-in-Use.-Murphy-R.-2019-5th-394p-.pdf

2. Статівка О.О. Методичні рекомендації до написання академічної дослідної роботи: навч. посіб. Харків : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2021.

Допоміжна

1. O. Levashov. Grammar Resource Book, X: ХНУВС, 2008.
2. Gillian D. Brown, Sally Rice. Cambridge Professional English in Use - Law (with answers). Cambridge University Press. 2007.

3. Stuart Redman English Vocabulary in Use. Cambridge University Press, – Cambridge. 2001.
4. Steven H. Gifis. Law Dictionary. – Barron's Educational Series, Inc. 2000.
5. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammar Way. – Express Publishing, 2010.
6. Emmerson P. Essential Business Grammar Builder: For class and self study. Oxford Macmillan, 2006. Encyclopedia of education law/Ed. Ch.J.Russo.-Los Angeles; London: Sage Publications. Vol.2:L-Z.-2008.
7. Gillian D. Brown, Sally Rice. Cambridge Professional English in Use - Law (with answers). Cambridge University Press. 2007 .
8. Handbook of Psychology (edited by Irwing B. Weiner). New Jersey: John Wiley & Sons, Inc. USA. 2003.
9. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammar Way. Express Publishing, 1999.
10. Michael Swan. Practical English Usage. Oxford University Press, Oxford. 997.
11. Steven H. Gifis. Law Dictionary. Barron's Educational Series, Inc. 1996.

Інформаційні ресурси

1. <http://elt.oup.com/student/englishfile/?mode=student&cc=global&sellLanguage=en>. На сайті розміщено курс **New English File** з інтерактивними вправами з граматики, лексики, вимови та читання. Користувач може вивчати англійську мову у залежності від свого рівня володіння нею, а саме Beginner, Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate, IntermediatePlus, Upper-Intermediate, Advanced
2. <http://elt.oup.com/student/livinggrammar/?mode=student&cc=global&sellLanguage=en>. На сайті розміщено курс **Living grammar**, який передбачає для користувача можливість вивчати англійську граматику у залежності від рівня володіння нею, а саме Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate або Upper-Intermediate.
3. <http://elt.oup.com/student/project3rdedition/?mode=student&cc=global&sellLanguage=en>. На сайті розміщено курс **Project**, який передбачає можливість працювати над вимовою, аудіюванням, лексикою, граматикою, тестувати свої знання у залежності від рівня володіння різними аспектами мови.
4. http://esl.about.com/od/beginningenglish/Learning_English_for_Beginners_Beginning_ESL_EFL.htm. Сайт розроблений для починаючих вивчати англійську мову і передбачає можливість працювати над граматикою, аудіюванням, лексикою, читанням та письмом, а також виконувати різноманітні квізи.
5. <http://www.britishcouncil.org/france-english-learn-english-online.htm>. Сайт **Learn English online** передбачає можливість безкоштовно вивчати будь-який аспект англійської мови у залежності від рівня володіння нею, а

same: Beginner, Pre-Intermediate, Intermediate, Upper-Intermediate або Advanced.

6. http://www.edufind.com/english/grammar/grammar_topics.php. Сайт передбачає можливість одержувати теоретичні знання з більшості розділів граматики англійської мови у дуже лаконічній і наглядній формі.

7. <http://www.esolcourses.com/>. Сайт передбачає можливість для користувача працювати над різними аспектами англійської мови незалежно від рівня володіння нею.